

minister har allerede under den forrige Behandling af Sagen henvisst til, at en af Grundene maa være den, at man antog, at disse Mænd, der boede i Kredsen, maatte være bedre underrettede, end Folk udenfor Kredsen. Der blev dengang yttret, at det kunde tænkes, at en Mand, som boede udenfor Kredsen, dog kunde være bedre underrettet, forsaavidt han boede nær ved Stedet, hvor Afsløsningen skulde skee. Det maa vistnok indrømmes, men i Regelen troer jeg dog, at man maa søge de bedste underrettede Mænd i selve Kredsen. Man har yttret, at man skulde stole paa det danske Folks Sindighed og Retfærdighed, og jeg sætter ogsaa megen Tillid dertil; men dog ikke saa stor Tillid, at jeg jo mener, at det ogsaa maa indrømme, at der blandt os findes Mennesker, til hvilke man ikke kan have Tillid. Jeg stoler vel i denne Henseende meget paa den offentlige Mening; jeg troer, at den vil navnlig i disse Tider have megen gavnlig Indflydelse paa disse Mænd, som udvælges til at dømme mellem Parterne, saa de blive fast ved Retfærdighed; men den offentlige Mening har dog størst Indflydelse i den engere Kreds. Tager man Afsløsningsmænd, som hentes langt borte fra, kan der allerede være Formodning om, at de ikke ville tage saa stort Hensyn til den offentlige Mening, som de, der boe i samme Afsløsningskreds. Jeg maa endvidere tillade mig at bemærke, at Udvalget havde ønsket, at den Afgift, der skulde træde istedetfor Høveriet, var bleven ansat i Korn efter Capitelstarten; Majoriteten har derimod bestemt, at den skal ansættes i Penge, og jeg har vist hen til under forrige Behandling, at det kan være yderst farligt for Bonden, forsaavidt Kornet kan synke saalangt ned i Prisen, at det bliver næsten umuligt for ham at udrede en saadan Afgift. Endvidere skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Udvalget endvidere havde ønsket, at det i Overcommissionen kun skulde være et af Regjeringen udvalgt Medlem, nemlig Formanden, men ved Afstemningen blev det afgjort, at ingen Retsbetjent skulde have Sæde deri; men derpaa gik Majoriteten ind paa et andet Forslag, som forelaa, at der skulde af Regjeringen udnævnes en sagkyndig Landmand. Jeg er af den Mening, at derved har vistnok

Sagen vundet med Hensyn til Formaliteten, idet man undgaaer at have to Formænd i Commissionen, men jeg troer, at Sagen har tabt med Hensyn til Realiteten. Jeg venter mig altid mere med Hensyn til Sagens retsfærdige Afgjørelse af Retsbetjenten, end af den saakaldte sagkyndige Landmand. For nu at gjøre disse Bestemmelser, som ere tagne under 2den Behandling, saa lidet skadelige for Bondstanden som muligt, og for at imødegaae den Vilkaarlighed, som derved let vil kunne finde Sted, er det jeg har tilladt mig at fremsætte dette Forslag, og jeg troer, der er saare Meget, der taler for det. Alt hvad man kan sige for, at det skulde være tilladt at vælge Afsløsningsmændene udenfor Kredsen, kan jo ogsaa siges for, at man skal kunne vælge mellem de forskellige Formænd; de ere jo alle udnævnte af Kongen, og maae forudsættes at være rederlige Mænd; det kan ogsaa være lettere at faae en Formand i Nabodistrictet end i selve Districtet, da han kan boe Afsløsningsstedet nærmere end den Anden, som er udnævnt til at fungere i selve Kredsen. Endvidere maa jeg bemærke, at, forsaavidt som man har paaberaabt sig, og det har man gjort, at det skulde være tilladt at gaae udenfor Kredsen ved Valgene af Afsløsningsmændene, paa det man kunde have upartiske Mænd, kan det netop ogsaa siges med Hensyn til Formanden. Jeg troer, at der let kan opstaae Mistanke mod en enkelt Formand. Jeg vil antage, at Regjeringen kan være saare heldig i Valget, men den kan ogsaa være uheldig; der kan let blive en Mand udvalgt, som ikke har almindelig Tillid, eller som taber den, efterat man har lært ham notere at kjende. Jeg veed desværre af Erfaring, at man er saa tilbøjelig til at sige: „Hvem skulde have troet det“. Man har sagt: „Hvem skulde have troet, at Preusserne skulde gaae ind i Danmark; hvem skulde have troet, at Prindsen af Noer skulde gjøre Oprør mod den danske Konge,“ — og det er dog skeet. Jeg troer derfor, at man skal saavidt som muligt undgaae at komme til at sige: hvem skulde have troet det, og, idet der handles om, hvorledes man skal tage de hensigtsmæssigste Bestemmelser for at beskytte sine Medborgere, vælge saadanne Bestemmelser, hvorved man kan stikke dem mod en vilkaarlig